

2018, ECLI:NL:RVS:2018:2717, AB 2018/352, m.nt. A.G.A. Nijmeijer) dat degene die verzoekt om een omgevingsvergunning voor bouwen in beginsel verondersteld wordt belanghebbende te zijn bij een beslissing op zijn verzoek. Dit is slechts anders als aannemelijk wordt gemaakt dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt. In dat geval is geen sprake van een aanvraag in de zin van de Awb, omdat de aanvrager geen belanghebbende is. In deze procedure kon de beoogde grondeigenaar met de koopoptie bij de vergunningaanvraag zijn belang bij de aanvraag aantonen. Desalniettemin laat de Afdeling de deur op een kier door in de uitspraak op te nemen dat 'in dit geval' geen sprake is van strijd met het gelijkheidsbeginsel. Wellicht dat als evident sprake is van strijd met het Didam-arrest dit alsnog zou kunnen doorwerken in een procedure over de omgevingsvergunningverlening. Dat past in de lijn dat een omgevingsvergunning in beginsel geen schaarse vergunning is, maar dat dat in zeer bijzondere gevallen toch anders kan zijn, bijvoorbeeld wanneer er een dusdanig sterke verbondenheid bestaat tussen een schaarse vergunning en een omgevingsvergunning, dat de eisen ten aanzien van de verdeling van schaarse vergunningen wel ook moeten gelden voor de verlening van de omgevingsvergunning (ABRvS 27 september 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2611, AB 2017/389, m.nt. C.J. Wolswinkel). Ook denk ik aan de zaak waarin de inhoudelijke toetsing aan het beleidskader voor aanvragen voor omgevingsvergunningen voor zonneparken niet op een gelijke wijze verliep, waardoor het er de schijn van had dat één zonnepark werd bevoordeeld en de Afdeling oordeelde dat het beginsel van *fair play* was geschonden (ABRvS 16 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:437, Gst. 2023/53, m.nt. A. Drahmann). In dit geval was echter niet of onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er sprake was van een dergelijke situatie.

4. De Afdeling stelt in de hier gepubliceerde uitspraak dus voorop dat de verkoop van het perceel door de gemeente in de procedure bij de bestuursrechter niet ter beoordeling staat. Dat betekent dat appellante zich tot de civiele rechter moet wenden. Sinds het Didam II-arrest is echter duidelijk dat een dergelijke procedure bij de civiele rechter ook niet eenvoudig is (HR 15 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1661, AB 2025/115, m.nt. F.J. van Ommeren & G.A. van der Veen). De Hoge Raad heeft namelijk geoordeeld dat overeenkomsten gesloten in strijd met de Didam-regels niet nietig of vernietigbaar zijn. Wel handelt een gemeente die in strijd met de regels uit het Didam-arrest overgaat tot verkoop van een onroerende zaak, in beginsel onrechtmatig jegens een (potentiële) gegadigde die bij die verkoop ten onrechte geen gelijke kans heeft gekregen. Die gemeente kan daarom schadeplichtig zijn jegens die gegadigde. Ook kan er volgens de Hoge

Raad, zolang er geen overeenkomst is gesloten die de gemeente verplicht tot levering of zolang de levering nog niet heeft plaatsgevonden, onder omstandigheden aanleiding bestaan om op vordering van de gegadigde de gemeente te verbieden om tot verkoop of tot levering aan een ander over te gaan (r.o. 3.4.2).

5. Met deze uitspraak is weer een stukje van de Didam-puzzel gelegd. Duidelijk is dat een eventuele strijd met het gelijkheidsbeginsel bij het sluiten van een overeenkomst in beginsel geen gevolgen heeft voor de daaropvolgende verlening van een omgevingsvergunning. Dat lijkt me een uitspraak waar de praktijk goed mee uit de voeten kan en die leidt tot een heldere bevoegdheidsverdeling tussen civiele rechter en bestuursrechter.

A. Drahmann

AB 2025/164

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

29 januari 2025, nr. 202207153/3/R1

(Mrs. J.A.W. Scholten-Hinloopen, J.H. van Breda, H. Benek)

m.nt. T. Groot

Art. 3:2 Awb

Milieurecht Totaal 2025/7791

ECLI:NL:RVS:2025:316

Bestemmingsplan. Nieuwe planologische inzichten. Zorgvuldige voorbereiding.

De Afdeling is van oordeel dat appellanten met de overgelegde stukken aannemelijk hebben gemaakt dat sprake is van gewijzigde planologische inzichten over de akoestische inpasbaarheid van padelbanen in de omgeving van woningen. Dit brengt met zich dat de raad het plan niet zonder akoestisch onderzoek uit te voeren naar de geluidbelasting door het beoefenen van padel binnen het gehele sportcomplex, op dit punt heeft kunnen vaststellen. Weliswaar dateren de Handreiking en de notitie van Peutz van na het nemen van het bestreden besluit, maar al daarvoor waren er gewijzigde inzichten over de geluidbelasting door het gebruik van padelbanen waar de raad van op de hoogte had moeten zijn. De Afdeling verwijst naar de hiervoor genoemde beoordelingsrichtlijn uit 2021.

Omdat geen akoestisch onderzoek is uitgevoerd, is de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan op dit punt niet onderzocht en is het plan in zoverre in strijd met artikel 3:2 van de Awb niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid.

Tussenuitspraak met toepassing van artikel 8:51d van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) in het geding tussen:

1. Appellant 1 en anderen, te Uden, gemeente Maashorst,
 2. Appellant 2, te Uden, gemeente Maashorst,
 3. Appellant 3, te Uden, gemeente Maashorst, appellanten, en
- De raad van de gemeente Maashorst, verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 20 oktober 2022 heeft de raad het bestemmingsplan “Woongebieden Kom Uden 2022” (hierna: het plan) vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben onder meer appellant 1 en anderen, appellant 2 en appellant 3 beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

Appellant 1 en anderen en appellant 3 hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft zaak nr. 202207153/1/R1 op de zitting behandeld op 1 maart 2024, waar, voor zover hier van belang, appellant 1, bijgestaan door mr. N.M. Buddingh, rechtsbijstandverlener te Amsterdam, appellant 2 en appellant 3, beiden bijgestaan door mr. C.R. Jansen, rechtsbijstandverlener te Apeldoorn, en de raad, vertegenwoordigd door mr. N.A.C.E. Driessen, zijn verschenen. Aan de zijde van appellanten is ook verschenen ir. A.C.R. Kessen.

De Afdeling heeft de beroepen van appellant 1 en anderen, appellant 2 en appellant 3 na de zitting afgesplitst van zaak nr. 202207153/1/R1 en voortgezet onder zaak nr. 202207153/3/R1.

Tijdens de zitting is afgesproken dat partijen de gelegenheid krijgen om te overleggen over een voorstel van de raad. Verder is TSV Park Hoeven (hierna: Park Hoeven) aangemerkt als partij in deze procedure. Park Hoeven, vertegenwoordigd door mr. M. van Hoorne, heeft een stuk ingebracht, waarop appellanten en de raad hebben gereageerd.

Na ontvangst van deze stukken en de reacties daarop heeft de Afdeling het onderzoek gesloten.

Overwegingen

Overgangsrecht inwerkingtreding Omgevingswet

1. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Op grond van artikel 4.6, derde lid, van de Invoeringswet Omgevingswet blijft op een beroep tegen een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan waarvan het ontwerp vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage is gelegd het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het bestemmingsplan onherroepelijk is.

Het ontwerpplan is op 30 juni 2022 ter inzage gelegd. Dat betekent dat op deze beroepsprocedure het recht, waaronder de Wet ruimtelijke ordening, zoals dat gold vóór 1 januari 2024 van toepassing blijft.

Inleiding

2. Het plan heeft een conserverend karakter en is vastgesteld om het bestemmingsplan “Woongebieden Kom Uden” uit 2010 in overeenstemming te brengen met de vergunde en feitelijke situatie.

3. Appellant 1 en anderen, appellant 2 en appellant 3 wonen ten oosten van Park Hoeven, dat momenteel bestaat uit onder meer 2 padelbanen en 9 tennisbanen. Zij kunnen zich niet verenigen met de regels voor de bestemming “Recreatie” voor het sportcomplex van Park Hoeven. Zij vrezen een toename van de geluidsoverlast door de beoogde uitbreiding van het aantal padelbanen.

Toetsingskader

4. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling oordeelt niet zelf of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het plan onevenredig zijn in verhouding tot de met het plan te dienen doelen.

De beroepen van appellant 1 en anderen, appellant 2 en appellant 3

5. Appellant 1 en anderen, appellant 2 en appellant 3 betogen dat in het plan ten onrechte geen beperkingen zijn opgenomen voor het realiseren van padelbanen op het sportcomplex van Park Hoeven. Volgens hen is onvoldoende onderzocht of ter plaatse van hun woningen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, nu het plan toestaat dat overal binnen het gebied waaraan de bestemming “Recreatie” is toegekend, padelbanen kunnen worden gerealiseerd.

5.1. Ten tijde van de vaststelling van het plan waren binnen het bestaande sportcomplex Park Hoeven onder meer 9 tennisbanen en 2 padelbanen aanwezig. Niet in geschil is dat de bestemming “Recreatie”, die in het nu bestreden plan is overgenomen uit het vorige bestemmingsplan, overal binnen het sportcomplex padelbanen mogelijk maakt. Uit het hiervoor weergegeven toetsingskader volgt dat de raad bij de vaststelling van een bestemmingsplan een afweging dient te maken van de belangen die zijn betrokken bij een goede ruimtelijke ordening.

In een geval als hier aan de orde, waarin het gaat om de vaststelling van een conserverend bestemmingsplan, mag de raad daarbij betrekken dat de 2 bestaande padelbanen onder het legaal bestaande gebruik vallen en om die reden in beginsel als zodanig dienen te worden bestemd. Dit is slechts anders indien in verband met gewijzigde omstandigheden of andere planologische inzichten de bestemmingen vanuit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet langer aanvaardbaar zijn, vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 1 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2075, onder 4.3.

Appellant 1 en anderen, appellant 2 en appellant 3 betogen dat sprake is van gewijzigde planologische inzichten. Zij hebben gewezen op de door de Nederlandse Stichting Geluidshinder (hierna: de NSG) opgestelde beoordelingsrichtlijn 'Padelbanen en geluid' (hierna: de beoordelingsrichtlijn) van november 2021. De conclusie van de beoordelingsrichtlijn is dat de aan te houden richtafstand tussen padelbanen en milieugevoelige bestemmingen in een rustige woonwijk tussen de 150 en 200 m ligt. Verder hebben zij gewezen op de op initiatief van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond opgestelde 'Handreiking Padel en Geluid' (hierna: de Handreiking) van januari 2023, die de beoordelingsrichtlijn vervangt. In de Handreiking staat dat de praktijk laat zien dat het geluid van padel teveel afwijkt van het geluid van tennis waardoor de richtafstand uit de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" voor de ruimtelijke beoordeling van tennisbanen niet geschikt is voor de ruimtelijke beoordeling van padelbanen. In de Handreiking staat verder dat geluidmetingen aan padelbanen laten zien dat het geluidbronvermogen van één padelbaan circa 91 dB(A) bedraagt. Op basis van dit geluidbronvermogen en diverse andere parameters die de uitstraling van geluid beïnvloeden kan het invloedsgebied van het spelen van padel indicatief, dat wil zeggen zonder gedetailleerd akoestisch onderzoek, worden bepaald. Het invloedsgebied van twee padelbanen in een gemengd gebied is bepaald op circa 100 meter en in een rustige woonwijk reikt het invloedsgebied van twee padelbanen tot circa 160 meter. Het invloedsgebied is gedefinieerd als een gebied waarbinnen zeker akoestisch onderzoek noodzakelijk is en waarbinnen ook aannemelijk is dat geluidafschermende voorzieningen nodig zijn om een akoestisch inpasbare situatie te krijgen. Zoals hiervoor is overwogen maakt het plan — naast de twee bestaande padelbanen — overall binnen het sportcomplex padelbanen mogelijk. Uit de beoordelingsrichtlijn en de Handreiking komt verder naar voren dat het aantal padelbanen in Nederland snel groeit en dat het geluid van padel als hinderlijk wordt ervaren door omwonenden. Verder hebben appellanten een notitie van Peutz van 9 februari 2024 overgelegd. Daarin staat dat de geluidemissie

van een padelbaan hoger is dan die van een tennisbaan en dat er op de oppervlakte van 1 tennisbaan 2 padelbanen passen, waardoor dezelfde oppervlakte intensiever gebruikt kan worden. De raad heeft wat in de beoordelingsrichtlijn en de Handreiking staat niet betwist. De afstand tussen de bestemming "Recreatie" en de woningen van appellanten bedraagt circa 30 tot 50 m.

De Afdeling is van oordeel dat appellanten met de overgelegde stukken aannemelijk hebben gemaakt dat sprake is van gewijzigde planologische inzichten over de akoestische inpasbaarheid van padelbanen in de omgeving van woningen. Dit brengt met zich dat de raad het plan niet zonder akoestisch onderzoek uit te voeren naar de geluidbelasting door het beoefenen van padel binnen het gehele sportcomplex, op dit punt heeft kunnen vaststellen. Weliswaar dateren de Handreiking en de notitie van Peutz van na het nemen van het bestreden besluit, maar al daarvoor waren er gewijzigde inzichten over de geluidbelasting door het gebruik van padelbanen waar de raad van op de hoogte had moeten zijn. De Afdeling verwijst naar de hiervoor genoemde beoordelingsrichtlijn uit 2021.

Omdat geen akoestisch onderzoek is uitgevoerd, is de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan op dit punt niet onderzocht en is het plan in zoverre in strijd met artikel 3:2 van de Awb niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid.

Het standpunt van de raad dat voor het realiseren van nieuwe padelbanen een melding moet worden gedaan op basis van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: het Activiteitenbesluit) en dat in zoverre niet onbeperkt padelbanen kunnen worden gerealiseerd, leidt niet tot een ander oordeel. In het Activiteitenbesluit zijn namelijk verschillende bronnen van geluid uitgezonderd van de beoordeling, waaronder het piekgeluid van sportactiviteiten en het stemgeluid van bezoekers. Ook komt in het kader van het Activiteitenbesluit geen betekenis toe aan de gevolgen van het geluid voor het woon- en leefklimaat in de tuinen. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient het woon- en leefklimaat vanwege de geluidbelasting bij woningen afkomstig uit alle relevante geluidsbronnen, waaronder ook bronnen die op grond van het Activiteitenbesluit buiten beschouwing mogen worden gelaten, te worden beoordeeld. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 30 januari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BY9920, onder 3.6.

Het betoog slaagt.

Conclusie

6. De Afdeling komt tot de conclusie dat het plan een gebrek bevat. Appellanten hebben in hun reactie op het stuk van Park Hoeven (kort gezegd) geluidsnormen voorgesteld voor padelbanen en de Afdeling gevraagd die normen zelfvoorzienend te ver-

binden aan de regels van het plan. Maar dat voorstel wijkt af van het voorstel dat is gedaan door de raad op de zitting. De raad heeft er bovendien op gewezen in zijn reactie op het stuk van Park Hoeven dat partijen geen overeenstemming hebben bereikt over een concrete geluidsnorm voor padelbanen. Onder die omstandigheden ziet de Afdeling geen aanleiding om zelf in de zaak te voorzien.

7. De Afdeling ziet wel aanleiding om de raad op grond van artikel 8:51d van de Awb op te dragen om het in overweging 5.1 geconstateerde gebrek te herstellen. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 27 maart 2024,

ECLI:NL:RVS:2021:1174, blijft op een gewijzigd of nieuw besluit het recht zoals dit gold vóór 1 januari 2024 van toepassing. Afdeling 3.4 van de Awb hoeft bij de voorbereiding van een gewijzigd besluit of een nieuw besluit niet opnieuw te worden doorlopen.

8. De raad moet het onder 5.1 geconstateerde gebrek herstellen door akoestisch onderzoek uit te laten voeren naar de gevolgen voor de geluidbelasting bij de percelen van appellanten van het gebruik van padelbanen binnen het sportcomplex en in het licht van de uitkomsten van dit onderzoek te bezien of een gewijzigde planregeling moet worden vastgesteld.

9. In de einduitspraak zal worden beslist over vergoeding van de proceskosten en het betaalde griffierecht.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

draagt de raad van de gemeente Maashorst op om binnen 16 weken na verzending van deze tussenuitspraak:

— met inachtneming van overwegingen 5.1 en 7 het onder 5.1 omschreven gebrek in het besluit van 20 oktober 2022 tot vaststelling van het bestemmingsplan “Woongebieden Kom Uden 2022” te herstellen;

— De Afdeling en andere partijen de uitkomst zo spoedig mogelijk mede te delen en een eventueel gewijzigd of nieuw besluit zo spoedig mogelijk op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

Noot

1. Het bestemmingsplan “Woongebieden Kom Uden 2022”, onderwerp van de hier geannoteerde uitspraak, is op 30 juni 2022 in ontwerp ter inzage gelegd en bij besluit van 20 oktober 2022 vastgesteld. In de procedure bij de Afdeling wordt door appellanten een beroep gedaan op de beoordelingsrichtlijn ‘Padelbanen en geluid’ van november 2021 van de

Nederlandse Stichting Geluidshinder, de ‘Handreiking Padel en Geluid’ van januari 2023 van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (hierna: de handreiking) en op een geluidsnotitie van deskundigenbureau Peutz van 9 februari 2024 (hierna: de geluidsnotitie). Uit deze stukken zou blijken dat de geluidbelasting van padelbanen die van tennisbanen overstijgt en, simpel gezegd, (extra) hinderlijk is. Ondanks dat sprake is van een bestaande legale situatie — omdat het vorige bestemmingsplan al padelbanen toestond in het sportcomplex en die er deels (twee padelbanen) al zijn op dit complex — oordeelt de Afdeling dat de raad het bestemmingsplan niet heeft kunnen vaststellen zonder akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting van de padelbanen. De uitspraak is annotatiewaardig om ten minste vier redenen:

1. ook al dateren de handreiking en de geluidsnotitie van na de vaststelling van het plan, zij worden door de Afdeling in haar oordeel betrokken;

2. ook al is sprake van een bestaande legale situatie, de raad dient te onderzoeken of de bestemming hiervoor (nog steeds) in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening (vergelijk ABRvS 27 december 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4858 en over ‘historisch gegroeide situaties’: ABRvS 9 mei 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW5258 en T. Groot, ‘Overzichtsartikel van de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak over historisch gegroeide situaties en tegenstrijdige legale bestemmingen in bestemmingsplannen’, *TBR* 2020/3);

3. de raad dient, ondanks dat het een conserverend bestemmingsplan is voor bestaand gebruik, uit te gaan van de maximale planologische mogelijkheden in haar geluidsonderzoek in plaats van een representatieve invulling daarvan (vergelijk ABRvS 7 mei 2025, ECLI:NL:RVS:2025:2090 en ECLI:NL:RVS:2025:2066); en

4. padelbanen schieten als paddenstoelen uit de grond.

Hierna ga ik dieper in op de eerste reden.

2. Hoewel het vaste rechtspraak is dat de raad geen rekening hoeft te houden met feiten en omstandigheden van na de vaststelling van een bestemmingsplan (onder andere ABRvS 31 mei 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2080, ABRvS 26 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3090, AB 2023/54, m.nt. A.G.A. Nijmeijer, ABRvS 10 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:341, ABRvS 10 augustus 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR4597 en vergelijk ABRvS 10 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:513), kan hem onder omstandigheden toch een verwijt worden gemaakt als die feiten en omstandigheden al wel bekend hadden kunnen zijn. Zo ook in deze zaak. De redenering hier is dat hoewel de handreiking en de notitie dateren van na de vaststelling van het bestemmingsplan, de daarin vervatte inzichten al voor de vaststelling van het bestemmingsplan bekend wa-

ren of konden zijn. Nieuw is dit oordeel niet; Widdershoven noemde dit eerder 'retrospectieve toetsing' (R.J.G.M. Widdershoven, 'Exceptieve toetsing in een responsief bestuursrecht', *NTB* 2018/30, afl. 5, p. 188–190). Hierbij blijft de ex-tunc-toetsing het uitgangspunt, maar kijkt de bestuursrechter ook naar feiten en omstandigheden van na de datum van vaststelling van een besluit als die tot de conclusie leiden dat bij het voorbereiden van het besluit van verkeerde veronderstellingen is uitgegaan (zie hierover uitgebreid L.A. van Heusden, *Rechterlijke toetsing van de rationaliteit van algemeen verbindende voorschriften. Naar een intensievere toetsing?*, Den Haag: Boom juridisch 2022, p. 258 en M.R. van Zanten, *Indirecte toetsing door de bestuursrechter van algemeen verbindende voorschriften aan evenredigheid*, Den Haag: Boom Juridisch 2024, onder andere p. 177). Waar precies de grens ligt tussen het niet hoeven meenemen — want, kort gezegd, 'na de vaststelling van het plan' — en het 'je had het kunnen weten', is mij niet helemaal duidelijk. In sommige uitspraken lijkt de Afdeling sec te oordelen dat feiten en/of omstandigheden dateren van na de vaststelling van het plan, dus niet hoeften te worden meegenomen (ABRvS 9 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1568 en ABRvS 9 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1593), terwijl in andere gevallen verder wordt gekeken en wordt gezien of de raad niet toch daarvan kennis had kunnen (en moeten?) nemen. Heeft het wellicht te maken met (voortschrijdende) wetenschappelijke inzichten en het moeten betrekken van de laatste stand van de wetenschap (vergelijk ABRvS 18 december 2024, ECLI:NL:RVS:2024:5231)? In die zin dat *nieuwe* wetenschappelijke inzichten niet hoeven te worden betrokken en *bevestiging* van bestaande wetenschappelijke inzichten wel (vergelijk ABRvS 29 januari 2025, ECLI:NL:RVS:2025:340 en ABRvS 29 mei 2024, ECLI:NL:RVS:2024:2225)? Enige verduidelijking op dit punt in de rechtspraak is mijns inziens wenselijk.

3. Tot slot. Hoewel ik de Afdeling goed kan volgen in haar oordeel en het terecht vind dat nieuwe (wetenschappelijke) inzichten worden betrokken in de afweging van een goede ruimtelijke ordening, kan ik mij in dit geval goed voorstellen dat dit niet is gebeurd. De combinatie van de hiervoor in punt 1 genoemde redenen (kort en goed: nieuwe inzichten voor een bestaande legale situatie en uitgaan van maximale planologische mogelijkheden) leidt ertoe dat de lat voor de raad hoog ligt bij de vaststelling van een conserverend bestemmingsplan. In een tijd van overbelasting van het bestuur, onder andere door de grote woningbouwopgave waarvoor we staan (vgl. de annotatie van T. Groot bij ABRvS 12 februari 2025, ECLI:NL:RVS:2025:543, AB 2025/154) en de personeelstekorten die er bestaan, kan ik mij voorstellen dat gemeenten deze uit-

spraak lezen met enig chagrijn. Het doet mij denken aan de historische slogan van de Nederlandse Belastingdienst die tussen 1993 en 2019 werd toegepast: "leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker". Alhoewel, makkelijker? Correkter is in dit geval: "leuker kunnen we het niet maken, en ook niet makkelijker".

T. Groot